

Czy wiesz, że polskie uczelnie zyskują dodatkowe środki na współpracę międzynarodową w ramach sojuszy Uniwersytetów Europejskich? Dzięki projektowi „Wsparcie sojuszy Uniwersytetów Europejskich”, realizowanemu przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej pod skrzydłami Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, rodzime instytucje szkolnictwa wyższego i nauki mogą skuteczniej rozwijać oraz umacniać swoją obecność w prestiżowych europejskich partnerstwach akademickich. Projekt o wartości 82 038 000 zł, finansowany w całości ze środków Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego (FERS), jest istotnym uzupełnieniem działań prowadzonych w programie Erasmus+.

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju dzięki środkom programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego wspiera nie tylko projekty służące rozwojowi oferty kształcenia na poziomie wyższym i zapewnianiu dostępności, ale także inicjatywy ukierunkowane na rozwój umiędzynarodowienia polskich uczelni i instytucji naukowych. Inwestycje w międzynarodową współpracę, mobilność oraz wymianę doświadczeń przyczyniają się do podnoszenia jakości kształcenia i wzmacniania pozycji polskiej nauki na arenie europejskiej i globalnej. Realizację ważnego projektu w tym obszarze NCBR powierzyło Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

W portfelu projektów NCBR prowadzonych ze wsparciem środków z programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego znajduje się już 485 umów o dofinansowanie o łącznej wartości ponad 2,7 mld zł. Umowę z NAWA podpisaliśmy pod koniec 2023 roku, dlatego po ponad dwóch i pół roku realizacji możemy pokusić się o pierwsze podsumowania. Ideą tego przedsięwzięcia jest wspieranie polskich uczelni w budowaniu i rozwijaniu międzynarodowych partnerstw akademickich, które wzmacniają współpracę naukową, edukacyjną i innowacyjną w wymiarze europejskim. Już dziś widać, że projekt przynosi wymierne efekty: zbliża studentów, naukowców i instytucje akademickie, tworząc przestrzeń do wymiany wiedzy, doświadczeń i najlepszych praktyk. To właśnie dzięki takim inicjatywom europejskie wartości przekładają się na konkretne działania, inspirując rozwój nauki, edukacji i innowacji na najwyższym poziomie – mówi prof. dr hab. Jerzy Małachowski, dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Fundusze Europejskie stanowią podstawowe źródło finansowania sojuszy Uniwersytetów Europejskich. Bez nich rozwój tej inicjatywy byłby bardzo utrudniony, jeśli nie niemożliwy. Główne finansowanie pochodzi z programu Erasmus+, a w Polsce dodatkowe wsparcie zapewnia właśnie program NAWA „Wsparcie sojuszy Uniwersytetów Europejskich”. Duży odzew uczelni pokazuje, że potrzebowały takiego instrumentu, dzięki któremu nie są jedynie uczestnikami projektów, ale aktywnymi współtwórcami europejskich konsorcjów. Coraz wyraźniej mogą też wpływać na kierunki rozwoju współpracy akademickiej w Europie.

Jesteśmy dumni z tego, że w NAWA udało się stworzyć unikalny w skali Europy system wsparcia dla polskich uczelni uczestniczących w sojuszach Uniwersytetów Europejskich. To rozwiązanie jest zauważane także przez partnerów zagranicznych – mówi dr Wojciech Karczewski, dyrektor Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. – Sojusze Uniwersytetów Europejskich to dziś jedna z najważniejszych inicjatyw zmieniających europejskie szkolnictwo wyższe. Dla polskich uczelni to nie jest zwykły projekt, ale długofalowa współpraca z najlepszymi ośrodkami akademickimi w Europie. Dzięki temu polska nauka staje się bardziej widoczna, silniejsza i bardziej konkurencyjna. Obecnie w 30 sojuszach uczestniczą 32 polskie uczelnie. To pokazuje, że nasze szkoły wyższe są gotowe do działania w europejskiej pierwszej lidze. Rezultaty są bardzo konkretne – dodaje.

Szef NAWA wskazuje na 5 głównych korzyści związanych z realizacją projektu: umiędzynarodowienie

badania i kształcenia, wyższa jakość kształcenia, większa mobilność studentów, doktorantów i naukowców, szerszy dostęp do wspólnej infrastruktury i know-how oraz wzmocnienie pozycji Polski w europejskiej przestrzeni badawczej i edukacyjnej.

1465 uczestników, 49 projektów i nowe formy kształcenia

W ramach projektu „Wsparcie sojuszy Uniwersytetów Europejskich” NAWA zorganizowała dwa nabory wniosków – w latach 2024 i 2025. Finansowanie z programu FERS, na łączną kwotę ponad 82 mln zł, uzyskało w nich 49 spośród 65 wniosków zgłoszonych przez polskie uczelnie. Pierwsze projekty zakończą się jesienią 2026 roku, jednak już dziś można pokazać najważniejsze działania i efekty. Dzięki członkostwu rodzimych podmiotów w sojuszach Uniwersytetów Europejskich wypracowano szereg ciekawych rozwiązań wzmacniających współpracę dydaktyczną, naukową i wdrożeniową, które warto kontynuować.

Projekt przyczynia się do rozwoju wymiany akademickiej i naukowej. Ze wsparcia finansowego skorzystało do tej pory 1465 uczestniczek i uczestników, którzy rozwijali swoje kompetencje w ramach różnorodnych działań dydaktycznych oraz naukowych. W każdym z 49 projektów realizowane są wymiany studentów i kadry między polską uczelnią a partnerami z sojuszu. Uczestnicy brali udział w licznych mobilnościach edukacyjnych, takich jak wizyty studyjne, staże, szkoły letnie i zimowe, seminaria, warsztaty, szkolenia czy konferencje – również o charakterze międzynarodowym. Dzięki temu możliwa była wymiana wiedzy, dobrych praktyk oraz budowanie trwałych relacji między uczelniami partnerskimi.

Na przykład w projekcie „UNIGreen Skills – Mobility Training Program” Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie zaproponowała wprowadzenie nowego typu działań – „misji naukowych”. Mowa o mobilnościach służących wymianie wiedzy, nawiązywaniu kontaktów i budowaniu współpracy między naukowcami w ramach międzynarodowego sojuszu uczelni.

Politechnika Warszawska w projekcie „ENHANCER+”, realizowanym w środowisku międzynarodowym sojuszu ENHANCE, stawia z kolei na realizację krótkich form kształcenia (szkoły letnie i zimowe, Living Labs). Cieszą się one dużym zainteresowaniem i bardzo pozytywnymi opiniami uczestników oraz zostały uznane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego za przykład dobrej praktyki rekomendowanej jako model dla innych uczelni.

Rozwój międzynarodowych krótkich, intensywnych form kształcenia opartych na wspólnie wypracowanych programach i metodach dydaktycznych (m.in. challenge-based learning, design thinking) to idea wdrażana również w projekcie Politechniki Łódzkiej pt. „Akademickie partnerstwo PŁ & ECIU – nowy wymiar doskonałości i współpracy”. Przykładem jest Akademia Ambasadorów ECIU – program współtworzony przez polską uczelnię oraz ekspertów uczelni partnerskich, realizowany przez międzynarodowy zespół dydaktyczny.

W projekcie „4EU+ ETERNITY” Uniwersytet Warszawski wyszedł z inicjatywą uruchomienia oferty kursów online i hybrydowych dostępnych dla studentów i doktorantów wszystkich ośmiu uczelni sojuszu, publikowanych na Portalu Studenta 4EU+. W ramach współpracy powstały trzy wspólne programy studiów, a kolejne są w przygotowaniu. Opracowano również kompendium zasobów wspierających tworzenie wspólnych programów studiów w ramach 4EU+.

Myśleć globalnie, działać lokalnie

Istotnym elementem projektu „Wsparcie sojuszy Uniwersytetów Europejskich” jest również rozwój wspólnych treści edukacyjnych, programów kształcenia i wspólnych standardów jakości. Nauczanie odbywa się w językach obcych, głównie w jęz. angielskim. W ramach projektu powstają nowoczesne materiały dydaktyczne i zasoby edukacyjne. Partnerzy pracują nad rozwojem programów kształcenia, w tym wspólnych lub podwójnych dyplomów, a także mikropoświadczeń, które potwierdzają kompetencje nabyte nawet podczas krótkich kursów. W ten sposób uniwersytety odpowiadają na potrzeby rynku pracy.

Przykłady? Politechnika Poznańska w projekcie „Współpraca i edukacja w ramach sojuszu EUNICE” postawiła na wdrożenie trzech wspólnych, międzynarodowych programów studiów (joint degrees) o charakterze innowacyjnym i interdyscyplinarnym, realizowanych w języku angielskim oraz obejmujących mobilność między kampusami, dostosowanych do potrzeb rynku pracy w sektorach związanych z gospodarką morską.

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie zdecydowała się na prowadzenie wspólnych studiów kończących się podwójnym dyplomem (double degree) – BSc in Agricultural Sciences – Animal Health oraz Veterinary Surgeon in Veterinary Medicine, realizowanych wspólnie przez SGGW i Agricultural University of Iceland.

„NAWA STARS EU BOOSTER” to projekt Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki zakładający wdrożenie wspólnych narzędzi do współpracy dydaktycznej, w tym platformy umożliwiającej tworzenie i udostępnianie materiałów edukacyjnych. Jednym z kluczowych rezultatów jest pilotażowy kurs dla dydaktyków, przygotowany i realizowany wspólnie przez partnerów sojuszu.

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku dąży zaś do uruchomienia dwóch stałych kursów e-learningowych dostępnych dla wszystkich studentów sojuszu EUNICE od roku akademickiego 2026/2027: „Introduction to Biobanking: Principles, Practice and Ethics” oraz „LC-MS Based Untargeted and Targeted Metabolomics”.

Od wspólnych dyplomów po wspólne publikacje

Ważnym rezultatem działań podejmowanych w projektach jest także przygotowywanie wspólnych publikacji naukowych. W ramach sojuszy uniwersytetów współpracują ze sobą polskie i zagraniczne zespoły naukowe, które prowadzą prace badawcze. Ich efektem jest zgłaszanie międzynarodowych publikacji w prestiżowych czasopismach, których współautorami są Polacy.

Te działania ułatwiają lepsze poznawanie się naukowców. Tak jak w przedsięwzięciu Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, która przewidziała uruchomienie PhD Clinic – bazy naukowców z całego konsorcjum. Zawiera ona informacje o ich zainteresowaniach badawczych oraz linki do publikacji, umożliwiając doktorantom uzyskanie merytorycznego wsparcia od ekspertów z uczelni partnerskich. Działanie to jest elementem projektu „Advancing Academic Excellence: CIVICA Collaboration for Research, Didactics, Dual Degrees, AI Training, and Scientific Internships (CIVICA+)”.

Podobnie Politechnika Poznańska wystąpiła z inicjatywą stworzenia Research Potential Database – bazy umożliwiającej szybkie wyszukiwanie partnerów naukowych i dostępnych zasobów badawczych.

Europejskie sojusze jako katalizator nowych inicjatyw akademickich

Sojusze uczelni opierają się na regularnych spotkaniach między partnerami. Efektem współpracy jest rozwój nowych inicjatyw akademickich oraz budowanie trwałej sieci kontaktów – przede wszystkim między uczelniami, ale też między uczelniami a biznesem.

Politechnika Wrocławska chce wykorzystać projekt „U-team! Sojusz uniwersytetów europejskich na rzecz budowania wspólnej oferty kształcenia i realizacji badań” do opracowania demonstratorów technologicznych w połączeniu z inicjowaniem współpracy z partnerami przemysłowymi i działaniami ukierunkowanymi na transfer wiedzy.

Uniwersytet Jagielloński w projekcie „Kompetencje Przyszłości: Una Europa dla Nowoczesnego Społeczeństwa” zadbał o wdrożenie infrastruktury i wspólnych środowisk kształcenia doktorantów, obejmujących m.in. wspólnymotorstwo oraz dostęp do infrastruktury badawczej uczelni partnerskich. Zaplanowano też uruchomienie wspólnego kierunku Joint Bachelor in European Studies – to pierwszy wspólny program licencjacki w ramach sojuszu.

Pomysł Politechniki Białostockiej, realizującej projekt „Across – Transgraniczny Uniwersytet Europejski”, to utworzenie Transgranicznego Think Tanku na rzecz innowacyjnych regionów przygranicznych, integrującego ekspertów z uczelni sojuszu.

Wdrożenie programu Seed Funding – wewnętrznego systemu grantowego wspierającego zespoły realizujące wspólne działania dydaktyczne, z możliwością uwzględnienia komponentu badawczego – to inicjatywa Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie, podjęta w ramach projektu „UNIVERSEH Plus! Wsparcie i komplementacja działań UNIVERSEH na AGH”.

Sojusze otwierają studentom, doktorantom i kadrze szerszy niż dotychczas dostęp do międzynarodowych programów, badań i wymiany akademickiej. Uczelnie partnerskie zaczynają działać jak jeden europejski kampus. Nasi naukowcy współpracują dziś z najlepszymi zespołami w Europie i realizują projekty, które wcześniej były poza zasięgiem pojedynczych instytucji – akcentuje dr Wojciech Karczewski, dyrektor Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. – Z perspektywy NAWA niezwykle istotna jest synergia programów krajowych z sojuszami uniwersytetów. Programy naszej Agencji pozwalają polskim uczelniom w pełni wykorzystać potencjał tej inicjatywy, wzmacniając ich zdolności instytucjonalne i wspierając mobilność. Środki europejskie są bardzo ważnym elementem napędzającym rozwój polskich uczelni w Europie. Nie tylko wspierają mobilność czy umiędzynarodowienie. One rzeczywiście zmieniają sposób funkcjonowania uczelni i całego systemu szkolnictwa wyższego. To dzięki nim możliwe jest budowanie trwałych partnerstw, wspólnych programów studiów i nowoczesnych modeli współpracy – wskazuje.

Platforma dobrych praktyk

Jednym z działań w projekcie „Wsparcie sojuszy Uniwersytetów Europejskich” jest utworzenie platformy współpracy, która umożliwi efektywne dzielenie się wiedzą zdobytą we współpracy na poziomie europejskim i korzystanie z rozwiązań wypracowanych przez sojuszników.

Platforma ta ma być efektem działań realizowanych przez beneficjentów NAWA z poszczególnych naborów projektu, a jej rozwój będzie następował stopniowo wraz z realizacją kolejnych przedsięwzięć

służących wymianie doświadczeń i dobrych praktyk.

W każdym z sojuszy organizowano już międzynarodowe konferencje lub spotkania naukowe, które stały się platformą wymiany doświadczeń, prezentacji wyników badań oraz dyskusji nad wyzwaniami współczesnej edukacji i nauki. Można oczekiwać, że spotkania te zaowocują w przyszłości tworzeniem wspólnych wniosków o granty i wspólnych projektów.

Jak informuje NAWA, w ramach działań projektowych 24 listopada 2026 roku planowana jest organizacja pierwszego wydarzenia poświęconego wymianie doświadczeń oraz prezentacji dobrych praktyk wypracowanych przez uczestników programu. Organizacja wydarzeń podsumowujących kolejne nabory przyczyni się do utworzenia trwałej platformy współpracy na poziomie operacyjnym, wspierającej transfer wiedzy i doświadczeń zdobytych we współpracy europejskiej.

Więcej informacji o projekcie „Wsparcie sojuszy Uniwersytetów Europejskich”: [tutaj](#)

Źródło: IP